

Milost, ljubav i zajedništvo

“Milost Gospodina Isusa Krista, ljubav Boga (Oca) i zajedništvo Duha Svetoga neka budu sa svima vama!” (2. Korinćanima 13,13)

Biblijski tekstovi: 2. Korinćanima 8,9; Rimljanima 16,20; 1. Ivanova 4,8-11; 2. Korinćanima 13,11; Filipljanima 2,1.2; Galaćanima 4,4-6.

Pavao završava Drugu poslanicu Korinćanima ponovnim naglašavanjem ključnih elemenata kojima se bavio u svojim poslanicama. On to čini pomoću pet imperativa (2. Korinćanima 13,11 — Varaždinska Biblija).

Prvi imperativ: **“Radujte se”** — podsjeća na ranije tekstove u njegovim poslanicama. Drugi imperativ: **“Usavršujte se”** — prijevod je grčke riječi (*katartizô*) koja se pojavljuje ovdje i u 1. Korinćanima 1,10. Treći imperativ: **“Tješite se”** — sažima ulomak u 2. Korinćanima 1,3-7. Pavao svoju drugu poslanicu počinje i završava ohrabrenjem. Mi primamo Božje ohrabrenje da bismo ohrabrivali druge (2. Korinćanima 1,4.6). Četvrti i peti imperativ: **“Iste misli budite, u miru živite”** (2. Korinćanima 13,11) — poziv je na jedinstvo. Ta atmosfera radosti, obnove, ohrabrenja i mira uvjet je za prisutnost Boga koji je “Bog ljubavi i mira” (2. Korinćanima 13,11). Ona proizlazi iz djelovanja našeg Trojedinog Boga na ljudsko srce (2. Korinćanima 13,14).

Milost, ljubav i zajedništvo rezultat su djelovanja Trojedinog Boga u našem životu. Te tri kršćanske osobine stvaraju atmosferu koju karakterizira Božja prisutnost.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 591—597.

ISUSOVO MILOSRĐE

Nadahnjujući je što na kraju Druge poslanice Korinćanima vidimo pozivanje na Isusovo milosrđe, baš kao i u njezinom uvodu (2. Korinćanima 1,2; 13,14). Pavao počinje i završava ovu poslanicu pozivanjem na Njegovo milosrđe. Kao što smo vidjeli na početku ovog tromjesečja, on nije mogao prestati razmišljati i govoriti o Isusu.

“Ta, poznato vam je milosrđe Gospodina našega Isusa Krista, kako je radi vas od bogataša postao siromah da vi postanete bogataši njegovim siromaštvom.” (2. Korinćanima 8,9)

Kako je divno i neodoljivo Isusovo milosrđe! On je napustio bogatstva svojeg vječnog postojanja na Nebu da bi postao siromašan. Hodao je prašnjavim cestama stare Galileje. “Ponizi sâm sebe postavši poslušan do smrti, i to do smrti na križu.” (Filipljanima 2,8) A učinio je to da bismo se mi “obogatili”, naime, da bismo imali priliku biti s Njim na Nebu. Mi koji znamo samo za svijet grijeha, smrti i patnje, teško možemo makar nazrijeti što je za Isusa značilo to što je napustio nebeske dvorove da bi došao ovamo i položio svoj život za nas.

Pročitajte Rimljanima 16,20; Galaćanima 6,18; Filipljanima 4,23; 1. Solunjanima 5,28. Koje važno učenje vidite u njima?

Pavao se osvrće na Isusovu milost vrlo često u svojim poslanicama. Neki od tih bisera su: “Mnogo se obilnije izlila na sve milost Božja i dar dan milošću ... Isusa Krista.” (Rimljanima 5,15) Oni koji prime to obilje milosti “vladat će snagom ... Isusa Krista” (Rimljanima 5,17). Kao što je slučaj s 2. Korinćanima, Pavao također počinje i završava ostale poslanice spominjući Isusovu milost (Rimljanima 1,7; 16,20; 1. Korinćanima 1,3; 16,23; Galaćanima 1,3; 6,18; Filipljanima 1,2; 4,23). Ta tema je zaokupljala njegove misli i on je želio njome ispuniti i misli Korinćana.

To je bila njegova želja za sve crkve. Zapazite što on kaže Efežanima: “Neka milost bude sa svima koji iskrenom ljubavlju vole našega Gospodina Isusa Krista.” (Efežanima 6,24 — Suvremeni hrvatski prijevod) A kad je riječ o nama danas, bi li on želio da prema Isusu pokazujemo išta manje od besmrtnje ljubavi? Svakako ne. Uostalom, njegova je želja da Isusova milost dopre do “većeg broja (vjernika)” (2. Korinćanima 4,15) i da im postane dovoljna kao što je bila i njemu (2. Korinćanima 12,9).

Razmišljajte o Božjoj milosti prema vama na taj način. Što zaslužujete nakon svega što ste rekli i učinili? Što vam, međutim, Božja milost nudi umjesto toga?

BOŽJA LJUBAV

“Milost Gospodina Isusa Krista, ljubav Boga (Oca) i zajedništvo Duha Svetoga neka budu sa svima vama!” (2. Korinćanima 13,13) Tim riječima Pavao završava svoju Drugu poslanicu. Zapazite da on tri Osobe Trojstva spominje sljedećim redom: Sin, Otac i Duh Sveti. Upravo preko djelovanja cijelog Trojstva možemo bolje razumjeti kakav je Bog i što On čini za nas.

Pročitajte Ivan 3,16.17; Rimljanima 8,37-39; 1. Ivanova 4,8-11. Što nam ovi redci govore o Božjoj ljubavi?

.....

.....

U 1. Ivanovoj 4,8 kaže se da “je Bog ljubav”. Ljubav je glavna Božja osobina. Ivan naglašava da možemo spoznati ljubav u tome što je Bog dao svojega jedinorođenog Sina da umre za nas (1. Ivanova 3,16). Bog je poslao Isusa u misiju spašavanja (Ivan 3,17) koja je bila dio plana spasenja (Djela 3,20, 21; 1. Ivanova 4,10.14). Isus u evanđeljima višeput govori da Ga je poslao Otac (Matej 10,40; Marko 9,37).

U svojoj dojmljivoj izjavi Pavao primjećuje: “Ali Bog pokaza svoju ljubav prema nama time što je Krist, dok smo još bili grešnici, umro za nas.” (Rimljanima 5,8) Božju ljubav možemo letimično sagledati u bliskom odnosu između muža i žene, kao i odnosu roditelja i njihove djece, u iskrenim prijateljstvima i tako dalje. Božju ljubav možemo vidjeti i u prirodi. U tom pogledu Ellen G. White kaže: “‘Bog je ljubav’, piše na svakom pupoljku što se rascvjetava, na svakoj vlati mlade trave. Ljupke ptice što ispunjavaju prostor veselim pjesmama, cvjetovi nježnih boja što mirišu u svojem savršenstvu, bogato razlistano i veličanstveno šumsko drveće — sve nam svjedoči o Božjoj očinskoj brizi i pažljivosti i o Njegovoj želji da usreći svoju djecu.” (*Put Kristu*, str. 6; u izvorniku 10)

Međutim, ništa nije uvjerljivije od činjenice da je Bog dao Isusa kao žrtvu za naše grijeha. Kada shvatimo da nas Bog ljubi do te mjere da je poslao Isusa da položi svoj život za nas, naš odgovor se ogleda u spremnosti da i mi polazemo “život za svoju braću” (1. Ivanova 3,16).

Pavao je želio da Korinćani žive u jedinstvu. Međutim, bez ljubavi nema jedinstva. Zato ih je učio da “ljubav izgrađuje” (1. Korinćanima 8,1) i da je bez ljubavi sve uzaludno i prazno (1. Korinćanima 13,1-3). Dakle, sve što činimo mora biti učinjeno iz ljubavi (1. Korinćanima 16,14), koja je produžetak Božje ljubavi.

Što bi se izgubilo u Evanđelju kad Isus ne bi bio — vječno i u potpunosti — Bog osobno?

BOG LJUBAVI

U starom poganskom svijetu ljudi nisu vjerovali da bogovi vole ljude. Smatralo se, umjesto toga, da su oni zlonamjerni i gnjevni i da ih treba umilostiviti. Ideja o jednom Bogu ljubavi, kakvu vidimo u Bibliji, bila je nešto novo. Koliko god iznenađujuća bila ta izjava u Pavlovo vrijeme, on opisuje našeg Boga kao Boga "ljubavi i mira" (2. Korinćanima 13,11).

Pročitajte 2. Korinćanima 13,11. Kako možete crpiti nadu iz onoga što je tu rečeno? Kako možete bolje iskusiti ono čemu taj redak uči?

Izraz "Bog ljubavi i mira" može se tumačiti na dva različita načina. S jedne strane na Boga se gleda kao na izvor ljubavi i mira. S druge strane, Boga karakteriziraju ljubav i mir. Međutim, nije potrebno opredjeljivati se između to dvoje. Budući da su ljubav i mir osobine svojstvene Bogu, On nam daje ljubav i mir.

Na drugim mjestima Pavao kaže da je On "Bog strpljivosti i utjehe" (Rimljanima 15,5); "Bog nade" (Rimljanima 15,13); "Bog mira" (Rimljanima 15,33; 16,20; 1. Korinćanima 14,33; Filipljanima 4,9; 1. Solunjanima 5,23); "Otac milosrđa" (2. Korinćanima 1,3) i "Bog svakovrsne utjehe" (2. Korinćanima 1,3). Bog je izvor svih tih blagoslova. On nam ih sve daje iz svoje neizmjerne ljubavi.

Također, premda je izraz "Bog mira" donekle uobičajen u Bibliji, izraz "Bog ljubavi" javlja se samo ovdje (2. Korinćanima 13,11), te otuda zaslužuje naše najdublje razmišljanje.

Kao što su mnogi tumači primijetili, Pavlovo spominjanje Boga mira samo par redaka prije trinitarnog blagoslova u 2. Korinćanima 13,13 nagovještava da on o Bogu razmišlja kao o trima Osobama. "Premda on ovdje koristi riječ 'Bog' kao da govori o jednom od trojice, njegovo razumijevanje Isusa i Duha Svetoga na drugim mjestima u njegovim poslanicama ... prisiljava nas da na cijeli taj izraz gledamo kao da opisuje jednog Boga kojega je najranija crkva počela sagledavati u trojnom obličju. ... Prošlo je više od jednog stoljeća prije nego što su teolozi ... počeli koristiti riječi poput 'Trojstva' kao skraćeni način izražavanja onoga što je Pavao već izrazio." (Tom Wright, *Paul for Everyone: 2 Corinthians* (London: Society for Promoting Christian Knowledge, 2004.), str. 148)

Mi vjerujemo u jednog Boga, jedinstvo triju Osoba koje vječno žive u odnosu ljubavi. Taj Trojedin Bog nas voli i poziva nas da volimo jedni druge na način koji odražava ljubav među Njima.

ZAJEDNIŠTVO DUHA SVETOGA

Isusova milost ne samo da otkriva Božju ljubav prema nama, već donosi i zajedništvo Duha kao daljnji učinak te ljubavi. U isto vrijeme zajedništvo ima svoj izvor u Božjoj ljubavi. A to je zato što bez ljubavi nema zajedništva. Kao što Pavao piše: “Ako imate ohrabrenje u zajedništvu s Kristom, ako imate utjehu u njegovoj ljubavi, ako imate zajedništvo s Duhom, nježnost i suosjećajnost, učinite da moja radost bude potpuna — imajte istu misao i budite ujedinjeni u ljubavi jedni prema drugima, međusobno se slažite i stremite istome cilju.” (Filipljanima 2,1.2 — Suvremeni hrvatski prijevod)

Neki kažu da je Duh Sveti samo sila ili utjecaj, ali to ne može biti istina. Uostalom, zašto bi Pavao spomenuo dvije Osobe — Oca i Sina — usporedo s nekom običnom “silom” u trojstvenom odnosu? To ne bi imalo smisla. Baš kao što su Otac i Sin prikazani u jednom osobnom odnosu (2. Korinćanima 1,3; 11,31), odnos Duha s Osobama navodi nas na zaključak da je i On Osoba (Rimljanima 8,15.16; vidi također Ivan 14,16.17.26; 15,26).

Izraz “zajedništvo s Duhom” (Filipljanima 2,1) može se razumjeti na dva načina. On može označavati zajedništvo jednih s drugima koje Duh daruje, ili zajedništvo sa samim Duhom. Više biblijskih tumača tvrdi da se ta dva značenja uzajamno ne isključuju. Na kraju krajeva, zajedništvo jednih s drugima posljedica je zajedništva s Duhom.

Pročitajte 1. Korinćanima 2,10.11; 3,16; 12,11; 2. Korinćanima 3,6.17. Što Pavao uči Korinćane u vezi s Duhom?

Pavao ima mnogo toga za reći u vezi s djelovanjem Duha. U 1. i 2. Korinćanima, Duh Sveti spominje se više od četrdeset puta. Duh Sveti potpomaže popravljjanje crkve (1. Korinćanima 14,12), osposobljava ljude za misiju (1. Korinćanima 2,4.5), otkriva Božje dubine (1. Korinćanima 2,10.11) i uči nas o njima (1. Korinćanima 2,13), boravi u nama (1. Korinćanima 3,16; 6,19), surađuje s Kristom na našem opravdanju (1. Korinćanima 6,11), dodjeljuje duhovne darove crkvi (1. Korinćanima 12-14), zapečaćuje nas za spasenje (2. Korinćanima 1,22), urezuje Zakon u ljudsko srce (2. Korinćanima 3,3), daje novi život u Kristu (2. Korinćanima 3,6) i slobodu od grijeha (2. Korinćanima 3,17). Zasiurno ne možemo živjeti bez Duha Svetoga.

Zašto je razumijevanje božanske naravi Duha Svetoga važno za punu spoznaju Božje ljubavi prema nama?

NAŠ TROJEDINI BOG

Čitajući 2. Korinćanima 13,13, netko bi mogao pomisliti da je Krist jedini izvor milosti, Bog jedini izvor ljubavi, a Duh Sveti jedini izvor zajedništva, ali ništa ne bi bilo dalje od istine.

Pročitajte 1. Korinćanima 1,3.4.9; 10,16; 2. Korinćanima 1,2.12; Rimljanima 8,35; 15,30; Galaćanima 2,20; Efežanima 3,19. Što nam ovi redci govore o milosti, ljubavi i zajedništvu u vezi s Osobama Trojstva?

.....

.....

Otac, Sin i Duh Sveti rade zajedno na našem spasenju. Milost, ljubav i zajedništvo ne potječu samo od jednoga, već od sve Trojice. Pa ipak, svaki od njih ima posebnu ulogu u povijesti spasenja. Pavao je svjestan toga i naglašava to učenje u svojim poslanicama. Na primjer, plan spasenja opisan je uz nevjerojatnu štedljivost riječi u Galaćanima 4,4-6, gdje se spominje sudjelovanje svih triju Osoba Božanstva. Bog Otac je poslao Isusa, što nagovještava da je Otac Autor tog plana (Galaćanima 4,4). Sin je rođen od žene (Galaćanima 4,4), što je osvrst na utjelovljenje i upućuje na ispunjenje drevnog obećanja (Postanak 3,15). Sin nas je otkupio i vratio u ispravan odnos s Ocem, o kojem je Sotona lagao (Postanak 3,5). A Duh Sveti potvrđuje naš identitet kao Božje djece (Galaćanima 4,6).

Trojstvo se spominje na još nekoliko mjesta u Pavlovim poslanicama. Trojstvo djeluje zajedno osposobljavajući crkvu za misiju (1. Korinćanima 12,4-6), daje nam duhovnu snagu (Efežanima 3,14-19) i unapređuje duboko jedinstvo među članovima crkve, što odgovara jedinstvu koje obilježava odnos između samih Osoba Božanstva (Efežanima 4,4-6). Prema Pavlovom shvaćanju, ne samo da je Bog trojedini, već i tri Osobe Božanstva rade zajedno na našem spasenju (Efežanima 1,3.13.14). U Poslanici Efežanima Pavao čak ide tako daleko da tvrdi kako mi moramo biti ispunjeni puninom Oca (Efežanima 3,19), Sina (Efežanima 4,13) i Duha Svetoga (Efežanima 5,18).

Privodeći kraju svoje poslanice Korinćanima (2. Korinćanima 13,14), Pavao nije mogao osmisliti bolji završetak nego što je obećanje da će tri Dostojanstvenika svemira, nebesko Trojstvo, biti s nama sada i u vremenu koje dolazi.

Na koji bi način zajedništvo među članovima crkve trebalo odražavati zajedništvo puno ljubavi kakvo postoji unutar Božanstva?

ZA DALJNJE RAZMIŠLJANJE

Ellen G. White, "Neka se ne uznemiruje vaše srce", *Isusov život*, str. 550—566 (u izvorniku 662—680).

"Samo milost Isusa Krista može preobraziti kameno srce u srce od mesa, i oživiti ga pred Bogom. ... Ljudi nemaju moć da opravdaju dušu, da posvete srce. Moralna bolest ne može se izliječiti, osim silom velikog Liječnika. Najuzvišeniji dar Neba, Jedinorođeni od Oca, pun milosti i istine, jedini je u stanju otkupiti izgubljene." (Ellen G. White, *The Signs of the Times*, 2. svibnja 1892.)

"'Bog je ljubav.' (1. Ivanova 4,16) Njegova narav, Njegov Zakon je ljubav. On je to uvijek bio i uvijek će biti. 'Jer ovako govori Višnji i Uzvišeni, koji vječno stoluje,' čije su 'staze od vječnosti', On se ne mijenja. U Njega nema 'promjene, ni zasjenjenja zbog mijene'. (Izaija 57,15; Habakuk 3,6; Jakov 1,17) Svaki je prikaz stvaralačke sile izričaj beskonačne ljubavi. Božji suverenitet obuhvaća puninu blagoslova za sva stvorena bića. ... Povijest velike borbe između dobra i zla, od svog početka na Nebu pa sve do konačnog uništenja pobune i iskorjenjivanja grijeha, prikaz je i Božje nepromjenjive ljubavi." (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, str. 15; u izvorniku 33)

"Potrebno je shvatiti da je Duh Sveti ... Osoba kao što je Bog Osoba. ... Duh Sveti ima osobnost jer u protivnom ne bi mogao svjedočiti našem duhu da smo djeca Božja. On mora biti božanska Osoba jer ne bi mogao ispitivati tajne koje su skrivene u Božjem umu." (Ellen G. White, *Vjera kojom živim*, str. 55; u izvorniku 52)

"Postoje tri žive Osobe u nebeskom Trojstvu. U ime tih triju velikih sila — Oca, Sina i Duha Svetoga — krštavaju se oni koji primaju Krista živom vjerom; a te će sile s poslušnim podanicima Neba surađivati u njihovim naporima da žive novim životom u Kristu." (Ellen G. White, *Evangelism*, str. 615)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Jedna poznata kršćanska pjesma nosi naslov "Čudesna milost". Što je čudesno u vezi s Isusovom milošću?

2. Prelijepi prikaz Božje ljubavi može se naći u usporedbi o izgubljenom sinu. Kako znamo da je otac u toj usporedbi otac koji voli?

3. Kako mjesne crkve pokazuju da je "zajedništvo Duha" njihova stvarnost?